

6 OKT 2015



Fylkesmannen
i Oslo og Akershus

Justis - og beredskapsdepartement
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Vergemålsavdelingen

Tordenskiolds gate 12
Postboks 8111 Dep, 0032 OSLO
Telefon 22 00 35 00
fmoapostmottak@fylkesmannen.no
www.fmoa.no
Organisasjonsnummer NO 974 761 319

Deres ref.:
Deres dato:
Vår ref.: 2015/13857-2 FM-V
Saksbehandler: Ingvild Bjørn-Hansen
Direktetelefon: 22 00 38 02

Dato: 30.09.2015

Svar på høringsbrev om hjemmel i utlendingsloven for fengsling i hurtigproseduresaker, deres ref. 15/4903-SBO

Vi viser til høringsbrev datert 3. juli 2015 med forslag om å innføre et nytt hjemmelsgrunnlag for pågrepelse og fengsling i utlendingsloven § 106.

Det er to avdelinger hos Fylkesmannen i Oslo og Akershus som ønsker å kommentere høringen, juridisk avdeling og vergemålsavdelingen.

Juridisk avdeling har følgende kommentar til høringsbrevet:

«Juridisk avdeling har hatt fokus på det som omhandler «rettleiing og rettshjelp». Vi har merket oss forslaget om å lovfeste at en og samme advokat skal håndtere både fengslingssak og utlendingssak. Vi forstår at dette er hensiktsmessig. Vi legger til grunn at det er samme instans som utbetaler salær i fengslingssaker som også skal utbetale i nevnte saker.»

Vergemålsavdelingens kommentarer til høringsbrevet:

Vergemålsavdelingen er ansvarlig for oppnevning av representant for alle enslige mindreårige asylsøkere innenfor vårt embete, se utlendingsloven § 11A. Videre er embetet tillagt et transittansvar som medfører at vi normalt fortsetter som saksansvarlig selv om barnet bor på transittmottak utenfor fylkesgrensen. Alle enslige mindreårige asylsøkere registreres normalt hos Politiets utlendingsenhet i Oslo og hovedregelen er derfor at embetet oppnevner i første instans i alle søknader om beskyttelse for enslige mindreårige søkere. Fylkesmannen i Oslo og Akershus har som følge av dette et relativt godt bilde av de ulike problemstillingene som oppstår i transittfasen for enslige mindreårige asylsøkere. Vi er også ansvarlig for å oppnevne verge for barn som oppholder seg i Norge uten foreldre eller annen fungerende verge, se vergemålsloven kapittel 3, særlig §§ 16 og 17.

I høringen berøres aldersproblematikken slik:

«Den foreslegne heimelen vil ikkje vere aktuell for saker som gjeld mindreårige, inkludert saker der ein vaksen søkjar har mindreårige barn som også har søkt om asyl. Dette følger eksplisitt av lovforslaget. I saker som gjeld mindreårige, kan det berre treffast avgjerd om pågriping eller fengsling dersom et av dei øvrige grunnlaga i § 106 er til stades og det er høvesvis «særlig påkrevd» eller «tvingende nødvendig», jf. straffeprosesslova § 184 andre ledd.»



Fylkesmannen slutter seg til at forslaget om at bestemmelsen ikke skal omfatte mindreårige. Vi mener imidlertid at det bør nærmere reguleres hvordan man skal sikre at mindreårige ikke pågripes og fengsles.

Fylkesmannen erfarer at en del av søkerne som omfattes av hurtigprosedyre, oppgir å være under 18 år. Spesielt gjelder det søkere fra Nord-Afrika, og Øst-Europa. En del av disse søkerne vil forsvinne fra mottak før det foretas alderstest og vil dermed bli stående med den alderen som settes under registrering hos Politiets utlendingsenhet.

I dag har Politiets utlendingsenhet mulighet til å sette søkers alder opp til 18 år dersom det er åpenbart at utlendingen er myndig. Fylkesmannen skal imidlertid motta melding i alle tilfeller hvor søker har oppgitt å være mindreårig. Vi foretar deretter en selvstendig vurdering av alder opp mot reglene om rett til representant. Fylkesmannen har lagt til grunn et før var – prinsipp for å sikre at alle som faktisk er under 18 år får oppnevnt representant. Fylkesmannen har per i dag oppnevnt representant i rundt 80 saker hvor politiet har ment at det er åpenbart at søker er over 18 år. I flere av sakene har utlendingen fått vedtatt alder under 18 år i Utlendingsdirektoratets vurdering av rett til beskyttelse. Vi har dessverre ikke tall på hvor mange saker det gjelder.

Vi har lignende erfaringer i saker hvor utlendinger anfører at de er under 18 år og ikke har søkt om beskyttelse. Politiet vil i stor grad foreta en vurdering, og deretter behandle vedkommende som myndig.

Politiets vurdering av søkers alder kan få enorme konsekvenser for den videre saksprosessen.

Fylkesmannen anmoder om at departementet vurderer hvordan man skal sikre at mindreårige ikke fengsles når det ikke foreligger hjemmelsgrunnlag for det. Etter vår mening bør vurdering av alder før en eventuell fengsling være grundigere enn det som i dag gjøres hos Politiets utlendingsenhet og politidistriktene.

Med hilsen

Mona Choon Rasmussen
seniorrådgiver

Ingvild Bjørn-Hansen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent.

